

Posudek na bakalářskou práci Lucie Cupalové “Fan Fiction and its Sources of Inspiration in the Canon with Reference to the Harry Potter Series”

Bakalářská práce Lucie Cupalové se zabývá celosvětovým fenoménem „fan fiction“, tedy literaturou či prózou napsanou fanoušky určitých románů, která imaginativním a tvořivým způsobem pracuje s originálním textem a dodává mu tak jistou novou významovou dimenzi. Ačkoliv se tento termín používá teprve od druhé poloviny 60. let minulého století, samotnou tendenci fanoušků série románů či knih jistého autora přepisovat, dopisovat, doplňovat či opravovat originál lze objevit již na počátku dvacátého století, nejvýrazněji ve spojitosti s detektivními příběhy Sherlocka Holmese. Největší popularity však fan fiction dosáhla v posledních dvaceti letech, zejména díky jakési „renesanci“ žánru fantasijní literatury, zaměřené především na čtenáře mladšího věku (zde se záměrně vyhýbám termínu dětská literatura, neboť je ve většině těchto případů poněkud zavádějící), spojenou s narůstajícími možnostmi které pro publikování a sdílení fan fiction nabízí medium internetu. Diplomantka si pro představení a ilustraci tématu vybrala příklad nejexemplárnější – sérii románů o Harry Potterovy (1997-2007) J.K. Rowlingové, které inspirovaly zatím největší množství fanoušků k napsání nejrůznějších verzí fan fiction. Vzhledem k tomu, že fan fiction představuje velice svěbytný svět v rovině literární, kulturní i společenské, považuji téma práce za zajímavou příležitost pro autorku nejen k demonstraci její schopnosti analytické a interpretační práce s literárním textem, ale především pro teoretické zasazení daného fenoménu do širšího kontextu kanonické anglicky psané literatury.

Za nesporný klad práce považuji její ucelenou a přehlednou formální a organizační strukturu - celá práce je velmi koherentní, jen minimálně odbočuje od svého ústředního tématu, její rozdělení do jednotlivých kapitol jasně odráží autorčin myšlenkový postup i strukturu její argumentace. Předností je také nadstandardně dobrý jazyk a velmi čtivý styl. Z textu je více než patrné, že autorka je s tématem své práce velmi dobře obeznámena a že její výběr byl především motivován upřímným osobním zájmem o danou problematiku. Teoretická část práce představuje fenomén fan fiction jak obecně, tak teoreticky: autorka zmiňuje základní sekundární literaturu napsanou na toto téma a vysvětluje klíčové termíny a relace nezbytné pro jeho pochopení, především ambivalentní vztah mezi „kánonem“ a „fánonem“ („canon“ vs. „fanon“), rozdělení kánonu na otevřený a uzavřený („open and closed canon“) a dva základní postupy či principy psaní fan fiction, „navíc“ („more of“) a „více od“ („more of“). Veškeré tyto aspekty fan fiction jsou vysvětleny velmi srozumitelně a erudovaně zároveň, k čemuž dopomáhá i dostatečné množství příkladů a odkazů na příslušné texty. Praktická část se pak zaměřuje na nejčastější formy fan fiction, konkrétně předcházející příběhy („prequels“), pokračování („sequels“) a chybějící scény („missing scenes“), ilustrované na konkrétních příkladech a rozborech Harry Potterovské fan fiction (úryvky z nich lze najít v příloze této bakalářské práce).

Bakalářské práci Lucie Cupalové lze opravdu jen máloco vytknout, proto si pro své dva dotazy „vypůjčím“ metodu „missing scenes“. V závěru práce autorka zmiňuje rozdíl mezi vážně míněnou fan fiction, která se snaží o reinterpetaci původního příběhu, a méně vážně míněnými texty, které lze vnímat spíše jako pokus o vtip či karikaturu. Vzhledem k tomu, že se autorka ve své práci (z pochopitelných důvodů) zabývá výhradně prvním typem fan fiction, zajímalo by mne, co si myslí o typu druhém, případně jaký je vztah mezi vyznavači těchto odlišně motivovaných přístupů. Druhý dotaz se týká vztahu mezi písíci fanoušky („fandom“) a autory originálních verzí, v tomto případě J.K. Rowlingové – existují nějaká setkávání či diskusní fóra? Nechala se někdy Rowlingová inspirovat ve své tvorbě určitým textem fan fiction či jeho nápadem?

Z výše uvedeného se domnívám, že bakalářská práce Lucie Cupalové je velmi zajímavá, dobře strukturovaná a podepřená znalostí a využitím primárních i relevantních sekundárních zdrojů. Proto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze 9.9. 2011

.....
PhDr. Petr Chalupský, PhD.
vedoucí práce